

Beter strenge quarantaine dan lockdown

Posted on 27 november 2021 by Paul Hekkens

Om verspreiding van het coronavirus te beperken zijn afgelopen anderhalf jaar wereldwijd een aantal strategieën toegepast. Ik onderscheid een vijftal basisstrategieën.

Mocht corona gemakkelijk te genezen zijn, dan is er eigenlijk geen probleem. In het begin van de epidemie was men op zoek naar bestaande geneesmiddelen die goed konden helpen tegen corona. Hydroxychloroquine en later Ivermectine zijn daar voorbeelden van. Aantrekkelijk aan deze middelen is dat ze spotgoedkoop en ruim beschikbaar zijn. Ook zijn eventuele bijwerkingen van die middelen al bekend.

Als die middelen dan toch geweerd worden, kan de gedachte ontstaan dat dit is omdat de farmacie er weinig mee kan verdienen. Daar dient echter tegenover gesteld worden dat eerst afdoende moet worden aangetoond dat een middel ook daadwerkelijk bijdraagt aan genezing, wil het in aanmerking komen als geneesmiddel. Het is niet louter een kwestie van: baat het niet schaadt het niet.

Nieuw medicijn

Inmiddels zijn er een tweetal nieuwe medicijnen tegen corona ontwikkeld. Het meest veelbelovende medicijn, dat inmiddels door de Europese autoriteiten is goedgekeurd, is toevallig van Pfizer, het bedrijf dat ook het meest toegepaste vaccin levert. Dan kun je weliswaar denken dat het geneesmiddel wordt goedgekeurd, juist omdat Pfizer er geld mee kan verdienen.

Tegelijkertijd is het ook zo dat het medicijn van Pfizer concurreert met het vaccin van Pfizer. De beschikbaarheid van een goed werkend medicijn, maakt de noodzaak van vaccin immers kleiner. Pfizer snijdt dus in eigen vlees.

Wellicht is het om het gepercipieerde belang van vaccinatie niet te ondermijnen dat er nu weinig ruchtbaarheid wordt gegeven over hoe het verloopt met de toepassing van het medicijn Pfizer.

Groepsimmuniteit

Het doel van vaccinatie is dat mensen niet ziek worden. Doel is echter ook om het aantal besmettingen en infecties te beperken. Doordat minder mensen doorgeefluik zijn van het virus, kan het virus zich minder gemakkelijk handhaven en uiteindelijk verdwijnen uit de populatie. Daarvoor dient het reproductiegetal in ieder geval lager dan 1 te zijn.

Omdat een populatie niet gesloten is, en ook omdat het virus voortdurend muteert is echter moeilijk precies te zeggen wanneer het virus als overwonnen geldt. Juist vanwege het exponentiële karakter van de verspreiding van het virus kan een kleine restbesmetting of een nieuw geïmporteerde besmetting toch weer tot een nieuwe opleving leiden.

Besmettelijk maar niet ziekmakend

Dat je de ene variant de baas bent, betekent niet dat je een volgende variant ook de baas bent. We zien dat nu met de deltavariant. In principe wint de meest besmettelijke variant het van de andere varianten. De meest besmettelijke variant gaat zodoende domineren.

De meest besmettelijke variant betekent echter niet de meest ziekmakende of

dodelijke variant. Als zich in de toekomst een variant ontwikkelt die heel besmettelijk is, maar ook heel weinig ziek maakt, dan blijft het lastig tegen die variant groepsimmuniteit te ontwikkelen, maar dat is dan ook niet heel erg.

Verkoudheidsvirussen kennen vaak dit profiel van heel besmettelijk maar niet erg ziekmakend. Vaccins tegen verkoudheid worden niet ontwikkeld omdat de aandoening te weinig ernstig wordt geacht om via een vaccin te bestrijden. Voor griep (influenza) is dat weer anders. Griep is minder onschuldig dan vaak gedacht wordt.

In het begin van de epidemie heeft Mark Rutte in een televisietoespraak laten weten het virus zonder vaccin rond te laten gaan. Als ware het een verkoudheidsvirus. Toen de ziekenhuizen echter volliepen is de regering snel op haar schreden teruggekeerd, overigens zonder dat ruiterlijk toe te geven.

Quarantaine

Quarantaine wordt in Nederland bar slecht gecontroleerd. De reden daarvan is dat strenge controle een inbreuk zou zijn op de vrijheid. Quarantaine is toch een soort opsluiting.

Als afschrikkend voorbeeld wordt dan meestal verwezen naar China als autocratisch land. Maar feit is dat andere Aziatische landen met een veel liberaler regime dan China, zoals Zuid-Korea en Taiwan, ook inzetten op strenge quarantaine. Quarantaine betekent daarbij tijdelijke isolatie van wie een vergrote kans heeft om het virus over te dragen. Bij corona heb je het over een isolatie van enkele weken.

Speciale coronaziekenhuizen ook vorm van quarantaine

Het quarantainebeleid in Nederland wordt uitgedrukt met de oneliner: blijf thuis bij klachten. In de praktijk blijkt echter minder dan 50 procent van de mensen met symptomen dit te doen. Vervolgens haalt de regering hierover haar schouders op onder het motto: daar kunnen we dan niks aan doen. Toch is het aan te rekenen als iemand met een verhoogd risico het virus over te dragen, niet de nodige voorzorgsmaatregelen neemt om dat te voorkomen. Eigenlijk is het onbegrijpelijk dat de regering daar zo lauw op reageert.

In Zuid-Korea worden zieke mensen bijvoorbeeld voor een aantal weken van hun huisgenoten geïsoleerd om verdere besmetting onder familieleden te beperken. Ook bestaan er in Zuid-Korea in corona gespecialiseerde ziekenhuizen om te voorkomen dat de reguliere zorg letterlijk geïnfecteerd raakt door de zorg voor corona. Ook dat is op te vatten als een vorm van quarantaine.

Contacten beperken

In plaats van sterk in te grijpen in gevallen van hoog risico, kiest men in Nederland liever voor generieke maatregelen die het risico overal een beetje indammen. Te denken valt aan anderhalve meter afstand houden, handen wassen en ventilatie van ruimten, maar ook aan thuiswerken, sluiten van horeca en avondklok, tot aan een lockdown aan toe.

Juist bij de lockdown-achtige maatregelen lijkt de regering te denken dat beperking van vrijheid niet zo erg is, zolang die beperking maar gelijkmatig over de bevolking verdeeld. Ik ben het daar eigenlijk niet mee eens. Ik ben ervoor om vrijheid te beperken als daar goede redenen voor zijn. Dat iemand besmettelijk is, vind ik een goede reden. Ik ben dus meer voor strenge quarantaine dan voor een strenge lockdown, ook al omdat je met quarantaine een kleiner aantal mensen treft.

Lockdown doe je in mijn ogen pas als quarantainemaatregelen zijn uitgeput. Eigenlijk is dat in anderhalf jaar tijd nooit het geval geweest. Men heeft quarantainemaatregelen goeddeels overgeslagen en als het vervolgens uit de hand loopt ineens voor een lockdown gekozen.

Kwetsbaren isoleren

De kwetsbaren zijn voor een niet onbelangrijk deel ouderen. Als je die weet te isoleren, dan voorkom je daarmee veel ziekenhuisopnamen en sterfgevallen. In 2020 isoleerde de regering de kwetsbaren pas toen het eigenlijk al te laat was. Het virus was toen reeds in de zorgcentra binnengedrongen. Vervolgens werden de deuren gesloten, waardoor veel van de ellende binnenshuis aan het oog van de burger onttrokken bleef. Gevolg was ook dat veel ouderen toen in eenzaamheid stierven.
De toenmalige isolatie bleek dus verkeerd uit te pakken.

Sindsdien is er ook niet meer echt naar een andere manier gezocht om kwetsbaren te beschermen. Nu blijkt dat vaccinatie juist aan kwetsbaren niet de benodigde bescherming biedt, is het opnieuw nodig om bescherming te bieden. Vraag is: hoe dan?

Testbarrière

Op dit moment zijn ongevaccineerde kinderen de belangrijkste bron van infecties. Die infectie komt vervolgens bij de ouders terecht, die daar als gevolg van vaccinatie meestal niet ziek van worden. Als zulk een infectie binnen het gezin blijkt uitgewoed, dan zou iedereen ook weer opa en oma kunnen bezoeken. Tot die tijd is het overzichtelijker als alleen de ouders op bezoek gaan.

Om te voorkomen dat zij de grootouders besmetten, is het evenwel nodig om hen te testen alvorens ze op bezoek gaan. Tussen ouders en grootouders stel je zodoende een testbarrière in. Resultaat is dat opa en oma minder bezoek krijgen. Maar het goede nieuws is dat ze tenminste nog bezoek krijgen. Bovendien worden ze er niet ziek van. Dat is dan toch een hele verbetering ten opzichte van de situatie in 2020.

Paul Hekkens *is auteur van* ***'Stille Lente'*** *– de kroniek van het eerste Coronavoorjaar. Meer informatie en bestellen kan* ***HIER****. Het boek is ook beschikbaar als* ***e-book****, kijk* ***HIER***